
Edwarda Szymańskiego

Dzielnice: Wola

Osiedla: Czyste

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska

Rok utworzenia nazwy: 1959

Opis

Są dwie postaci o tym imieniu.

Edward Szymański (1862-1907) - inżynier wodociągów i kanalizacji. Był rodowitym warszawiakiem, absolwentem Wydziału Inżynierii politechniki w Rydze. W 1889 roku rozpoczął pracę w wodociągach warszawskich. Od 1897 roku pełnił funkcję starszego inżyniera pomp przy ul. Czerniakowskiej, od 1905 roku był zastępcą Williama Lindleya juniora. Na łamach "Przeglądu Technicznego" opublikował wiele fachowych artykułów. Zmarł w rodzinnym mieście.

Spoczywa:

Cmentarz Powązkowski.

Edward Szymański (1907-1943) - lewicowy poeta, dziennikarz, satyryk, tłumacz, działacz społeczny i polityczny. Przyszedł na świat w jednej z kamienic przy ul. Wolskiej w Warszawie, ukończył Gimnazjum im. Emilii Plater, dalej kształcił się na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Już w czasie studiów pracował jako drukarz i listonosz, później zaś jako nauczyciel. Od 1928 roku należał do Polskiej Partii Socjalistycznej (opowiadał się za jednolitym frontem tej organizacji), aktywnie działał w Czerwonych Harcerstwie, Towarzystwie Uniwersytetów Robotniczych oraz licznych związkach poszczególnych zawodów. W 1934 roku wraz z rodziną opuścił Wolę i przeprowadził się na Żoliborz, dostając mieszkanie w w jednej z kolonii budowanej przez Warszawską Spółdzielnię Mieszkaniową. Był wszechstronnym literatem - pisał poezje, satyry, fraszki, teksty piosenek ale również nowele, recenzje i teksty publicystyczne. Przez wiele lat należał do zespołu redakcyjnego "Płomyka", współtworzył również inne pisma firmowane znakiem Związku Nauczycielstwa Polskiego. Jego dokonania ukazały się m.in. w zbiorach "20 milionów" (nakład w 1932 roku w całości skonfiskowała cenzura), "Słońce na szynach", "Pod tęczowym sztandarem: wiersze spółdzielcze", "Wtajemniczenie" czy "Do mieszkańców Marsa". Swoje rodzinne miasto utrwalił m.in. w strofach "Moja ulica" czy "Wola". Specjalnie dla dzieci napisał zbiór zagadek "Zgaduj zgadula", bajkę "Historia o lwie, co miał kleks na ogonie", historyjki "Koralowa opowieść", "Niespodzianka", "Skowronkowa piosenka", "Słońce nam twarze opali", opowieść "Mikołaj Kopernik" oraz wiersze zebrane w tomikach "ABC" i "Opowieść o trzech ludziach", "Świat oczom ciekawym otwarty". Był również autorem znakomitego przekładu poematu Lukrecjusza "O naturze wszechrzeczy". Po wybuchu wojny próbował przedostać się do ZSRR, niestety, ciężko ranny pozostał

w kraju. Zamieszkał wówczas w swoim letniskowym domu we wsi Drgicz (w okolicach Węgrowa), gdzie ukrywał wielu działaczy konspiracyjnych, "spalonych" na Żoliborzu (m.in. Antoniego Bolesława Dobrowolskiego, Stanisława Tołwińskiego a przede wszystkim Teodora Duracza). Zadenuncjowany przez kogoś z sąsiadów lub przeciwników politycznych, został w VI 1943 roku aresztowany przez gestapo i po bestialskich przesłuchaniach na Pawiaku wywieziony do Oświęcimia, gdzie zginął prawdopodobnie 15 XII.

Upamiętnienia:

ul. Wolska 54 - frontowa ściana kamienicy, w której mieszkał w latach 1919-34 - tablica pamiątkowa z piaskowca (odsłonięcie - 8 V 1964 roku).

Ciekawostki

Stan obecny:

Bloki osiedla Kasprzaka. Powstały w 1956-9 wg proj. Zygmunta Kleyffa, Krzysztofa Lacherta i Aleksandra Kirowa wg nowatorskiego wtedy systemu wielkoblokowego.

Data nadania nazwy: 1959.03.25
